

III Mosiński Festiwal Muzyki Pasyjnej "Stabat Mater Dolorosa" cz. I

Mosiński festiwal został powołany do życia w 2015 roku jako rozwinięcie idei koncertów wielkopostnych, zapoczątkowanej wykonaniem Stabat Mater G. B. Pergolesiego. Decyzją organizatorów rozszerzono imprezę na dwa dni – co stanowi okazję do wysłuchania różnorodnego muzycznie repertuaru, od muzyki kameralnej po klasyczne, symfoniczne arcydzieła.

W pierwszym z koncertów festiwalowych wykonano utwór Jana Sebastiana Bacha - Tilge- Höchster, meine Sünden /Psalm 51/. Wykonawcami byli:

solisci - Anna Budzyńska /sopran/, Małgorzata Woltmann-Żebrowska /alt/,

Ensemble Toccante oraz solisci Poznańskiej Orkiestry Barokowej pod dyрекcją Hanny Malickiej

Utwór Jana Sebastiana Bacha jest muzyczną parafrazą dzieła G.B.Pergolesiego „Stabat Mater”. Dzieło Pergolesiego powstało w 1736 roku. i cieszyło się w XVIII w. niezwykłą popularnością, o czym świadczą liczne publikacje partytury tego utworu. Pierwsza edycja partytury Pergolesiego ukazała się w 1749r., a wg analiz papieru i autografu na manuskryptach dzieła Bacha, należy przypuszczać, że Psalm 51 powstał ok. 1748 r. Wynika z tego, że Bach opierał się na kopiach Stabat Mater pisanych ręcznie, a nie na drukowanych edycjach. Materiały utworu Bacha zaginęły na wiele lat. I tak jak utwór Pergolesiego cieszył się ogromną popularnością od samego początku, tak o dziele Bacha nie ma wzmianek. Nie wiadomo też nic o wykonaniach tego utworu. Dopiero w 1946r niemiecki muzykolog Karl Straube odkrył je na nowo w berlińskiej bibliotece. Dzięki temu mamy okazję obecnie cieszyć się również wersją Bachowską.

Stabat Mater w dziejach muzyki pełni taką rolę, jak pieta w sztukach plastycznych. Ukazuje mękę i śmierć Chrystusa z perspektywy cierpienia jego Matki. W rzeźbach i na obrazach Maria trzyma ciało syna na swoich kolanach, a w utworach muzycznych stoi pod krzyżem, patrząc na jego konanie.

Tę muzyczną ilustrację boleści Matki Boskiej Pergolesiego, Bach przekształcił w medytację o grzechu, ostatecznym pojednaniu z Bogiem i oczyszczeniu dusz w Syjonie. Nowy tekst oparty jest na wersji Psalmu 51 Marcina Lutra „ Zmiłuj się nade mną Boże, w swojej łaskawości”. Prawdopodobnie Bach sam napisał tekst od nowa, aby dopasować rytm i długość wersów do muzyki Pergolesiego.

W sferze muzycznej niemiecki kantor również dokonał zmian, zarówno w partiach wokalnych, jak i w instrumentacji. Bach przywiązywał ogromną wagę do dokładnej ilustracji poszczególnych słów w tekście i podkreślał to stosując charakterystyczne figury retoryczne. Dokonał też zmian melodycznych w partiach głosów wokalnych, ale zachował jednak schemat dokonany przez Pergolesiego, podziału na arie sopranowe i altowe oraz duety.

W partiach zespołu instrumentalnego Bach w szczególny sposób podkreślił kontrastowość dynamiczną i brzmieniową. Zastosował podział w zespole na grupę solistów oraz całą orkiestrę. Do partytury dodał również niezależną partię altówki i wzbogacił partię basso continuo, co nadało dziełu nową vitalność brzmieniową i wyrazową.

Do końca nie wiadomo dlaczego Bach zdecydował się na zapożyczenie tekstu muzycznego od włoskiego kompozytora i potraktował go jako oprawę muzyczną psalmu pokutnego. Istnieje przypuszczenie, że uczynił to w ramach warsztatów kompozytorskich dla swoich uczniów.

Tekst Psalmu 51 znajduje się w Biblii, w Księdze Psalmów. Znany jest także pod tradycyjnym tytułem łacińskim Miserere. Jest jednym z siedmiu psalmów pokutnych.

Wiele psalmów biblijnych posiada w manuskryptach tzw. nagłówki, które przypisują ich autorstwo konkretnym osobom lub wymieniają okazję ich powstania czy wykonywania. Nagłówek Psalmu 51 informuje, że jego autorem jest król Dawid. Okazją powstania pokutnego liryku było przybycie proroka Natana, po tym, jak król zgrzeszył z Batszebą. Właściwy tekst psalmu rozpoczyna oracja skierowana do Boga: Zmiłuj się nade mną, Boże, w łaskowości swojej. Pierwsze słowa tego wezwania w języku łacińskim to znane Miserere. Jest ono przyjętą nazwą dla psalmu w tradycji Kościoła łacińskiego.

**Serdecznie zapraszamy na część drugą w ramach III Festiwalu Muzyki Pasyjnej
już w najbliższą sobotę, 18 marca 2017 r.**

W. A. Mozart Requiem – msza żałobna w intencji **ks. Bernarda Kusa**, proboszcza Parafii w Mosinie w latach 1981 – 1996, w rycie sprzed reformy liturgicznej Soboru Watykańskiego II.

Celebrans: **ks. prałat Jan Stanisławski**

Na to unikatowe wydarzenie zapraszamy w sobotę 18.03.2017 r., o godzinie 20:00.

Kościół parafialnym pw. św. Mikołaja w Mosinie. Wstęp wolny.

Wykonawcy:

solisci:

Ilona Krzywicka /sopran/

Dorota Zawadzka /mezzosopran/

Hubert Stolarski /tenor/

Marcin Hutek /bas/

Chór Politechniki Poznańskiej /przygotowanie Paweł Łuczak/,

Cooperate Orchestra: dyryguje Adam Domurat

Festiwal zorganizowany jest pod honorowym patronatem Jerzego Rysia – Burmistrza Gminy Mosina oraz księdza Edwarda Majki proboszcza parafii pw. św. Mikołaja w Mosinie.